

Маркування харчових продуктів щодо благополуччя тварин

Форум «Сталий розвиток тваринництва та благополуччя тварин – Україна 2025»

Вступ

- споживачі вимагають інформації про умови утримання та поводження з сільськогосподарськими тваринами
- Маркування щодо благополуччя тварин має на меті надати споживачам інформацію про стандарти благополуччя, що застосовуються у виробництві харчових продуктів тваринного походження
- Хоча існують різні приватні маркування щодо благополуччя тварин, для більшості продуктів не існує гармонізованої системи ЄС. Споживачі часто не в змозі зрозуміти та розрізнити різні наявні маркування
- Єдиним обов'язковим маркуванням щодо благополуччя тварин для продуктів, що продаються в Європейському Союзі, є система кодування яєць

Вибір споживача та характеристики довіри

Категорія товарів	Характеристики атрибутів	Приклад(и)
Пошукові товари	Атрибут можна чітко знайти перед покупкою	Колір
Досвідні товари	Якість стає відомою лише після споживання	Смак
Товари довіри	Споживачі не можуть точно оцінити їх якість навіть після споживання	Місце походження, справедлива торгівля, без ГМО, благополуччя тварин

Пошукові, досвідні та довірчі якості харчових продуктів

Джерело: змінено за: Meffert H., Burmann C., Kirchgeorg M. (2012)

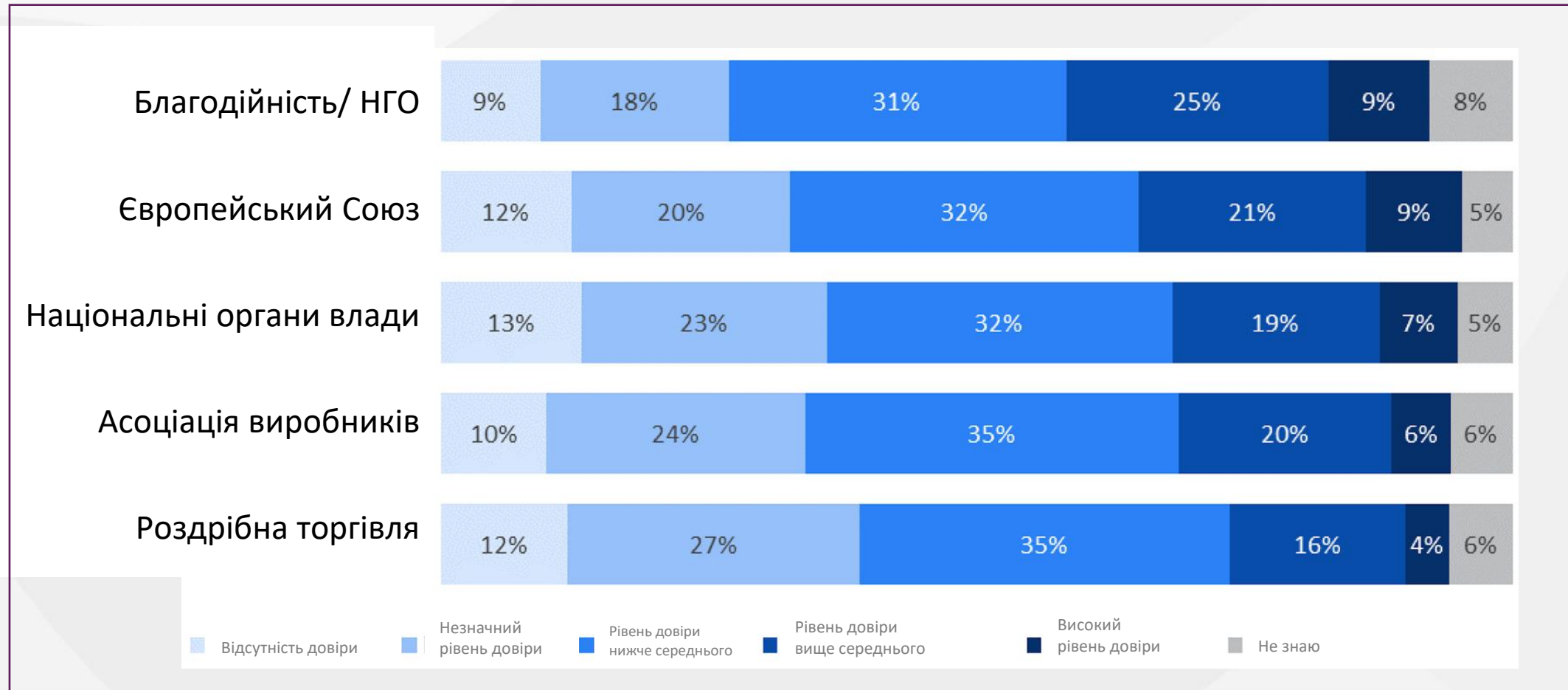
Добровільні маркування щодо благополуччя тварин у Німеччині

Маркування щодо благополуччя свиней у Німеччині

Джерело: змінено на основі Verband der Milcherzeuger Bayern e. V. (2025)

Довіра споживачів до організацій, що займаються маркуванням

Опитування споживачів (n=10 089)

Джерело: Maestre, M., Campbell, L., Etienne, J-, Cook, E., Matulina, A. (2022)

Приклад обов'язкового національного маркування щодо благополуччя тварин (1/3)

Рівень	тип утримання	
5		Органічний
4		Відгодівля на відкритому повітрі/ вільне виховування
3		В приміщенні з доступом до свіжого повітря
2		В приміщенні з додатковим простором
1		Внутрішнє приміщення

Federal Ministry
of Agriculture, Food
and Regional Identity

Національний закон про
маркування тваринництва

- Обов'язкова в Німеччині до березня 2026 року для харчових продуктів, що походять з Німеччини, запроваджено до серпня 2023 року
- Наразі маркування стосується лише свиней і зосереджується на періоді відгодівлі тварин. У майбутньому будуть розроблені концепції для інших етапів життя та інших видів сільськогосподарських тварин

Джерело: власна композиція на основі BMLEH (2025)

Приклад обов'язкового національного маркування щодо благополуччя тварин (2/3)

Federal Ministry
of Agriculture, Food
and Regional Identity

1

- Повідомлення
Фермери надають точну інформацію про свої системи тваринництва

2

- Перевірка
Федеральний державний орган підтверджує зазначений тип системи тваринництва

3

- Ідентифікаційний номер
Державний орган присвоює кожному об'єкту постійний ідентифікаційний номер

4

- Електронний реєстр
Державний орган веде реєстри тваринницьких потужностей господарств

5

- Контроль
Федеральні державні органи здійснюють контроль у рамках офіційного моніторингу

Джерело: власна композиція на основі BMLEN (2025)

Приклад обов'язкового національного маркування щодо благополуччя тварин (3/3)

Federal Ministry
of Agriculture, Food
and Regional Identity

Участь третіх країн

- Господарства з інших країн ЄС або третіх країн можуть брати участь у системі маркування на добровільній основі
- Для цього вони повинні отримати ідентифікаційний номер від Федерального відомства з питань сільського господарства та продовольства Німеччини (BLE). Цей ідентифікаційний номер дозволяє операторам ринку харчових продуктів подавати заявки на добровільне маркування продуктів, що походять з цих іноземних господарств

Джерело: власна композиція на основі BMLEH (2025)

Питання щодо маркування сталості, крім благополуччя тварин

Опитування споживачів (n=10 089)

Джерело: Maestre, M., Campbell, L., Etienne, J-, Cook, E., Matulina, A. (2022)

Політика ЄС щодо якості та благополуччя тварин

	Європейські схеми якості		Національні добровільні схеми сертифікації
Схема	Органічне сільське господарство	Географічна ідентифікація	Національні схеми якості
Правова основа	Регламент (ЄС) 2018/848	Регламент (ЄС) 2024/1143	Визнано* Європейською Комісією
Приклад(и)	 м'ясні продукти з органічного сільського господарства	 Захищене географічне зазначення: Свинина від свиней Швабсько Гальської породи	 Національна програма якості «Продукти якості» федеральної землі Баден-Вюртемберг, Німеччина

Схеми якості ЄС та національні схеми якості для сільськогосподарських та харчових продуктів

Джерело: власна компіляція. *зареєстровано як національна система якості

Висновки

- Якість харчових продуктів, таку як благополуччя тварин, важко перевірити споживачам навіть після споживання. Сертифікація незалежними органами, особливо під наглядом державних органів, є рішенням цієї проблеми.
- Обов'язкові схеми маркування щодо благополуччя тварин, такі як система кодування яєць ЄС, гарантують загальні стандарти
- Крім благополуччя тварин, споживачів цікавлять усі аспекти питань сталого розвитку щодо продуктів тваринного походження: економічні (справедлива оплата праці), екологічні (біорізноманіття та викиди вуглецю) та соціальні (здоров'я).
- Існуючі схеми якості ЄС та національні схеми якості для сільськогосподарських продуктів, такі як органічна, географічна ідентифікація тощо, слугують важливими інструментами для інформування про методи виробництва продукту.

Література

- BMLEN (2025) . Державний знак якості тваринництва. Федеральне міністерство сільського господарства, продовольства та регіональної ідентичності (BMLEN). URL: www.tierhaltungskennzeichnung.de/en/ [доступ 05.09.2025]
- Maestre, M., Campbell, L., Etienne, J-, Cook, E., Matulina, A. (2022): Дослідження щодо маркування благополуччя тварин. Європейська комісія, Брюссель. DOI 10.2875/676603
- Мефферт Г., Бурманн К., Кірхгеорг М. (2012): Основи маркетингу. У: Маркетинг. Gabler Verlag, Вісбаден
- Verband der Milcherzeuger Bayern e. V. (2025). URL: www.milcherzeugerverband-bayern.de/fileadmin/user_upload/Tierwohl/HF_Siegel_in_der_Haltungsform_alle_Tiere.jpg [доступ 05.09.2025]

Контакт

Проф. д-р Александр Вірзіг

Політика та ринки сільськогосподарського та харчового сектору
Школа сільського господарства, економіки та менеджменту
Університет Нюртінген Гайслінген (HfWU/ NGU)
Neckarsteige 6-10
72622 Нюртінген, Німеччина

Електронна пошта: alexander.wirsig@hfwu.de